

Publieksjaarverslag 2011

Stichting Pensioenfonds Hoogovens

STICHTING PENSIOENFONDS HOOGOVENS
zeker nu, zeker later

Inhoud

Introductie	4
Voorzitter Wim Hamers blikt terug op het afgelopen jaar en kijkt vooruit.	
Hoge beleggingsopbrengsten, nog hogere pensioenverplichtingen	6
Het pensioenfonds behaalde in 2011 goede beleggingsopbrengsten. De verplichtingen van het pensioenfonds zijn echter nog harder gestegen, waardoor we alsnog geld tekort komen om de pensioenen te verhogen.	
Beleggen nodig voor voldoende rendement	8
Beleggen en het zorgvuldig nemen van risico is nodig om de pensioenen te kunnen verhogen.	
Onzekerheden	10
Ons pensioen is de laatste tijd minder zeker gebleken dan dat lange tijd gedacht werd. Wat zijn nou precies de onzekerheden en wat juist niet?	
Communicatie in een nieuw jasje	11
De brochures en de website van het pensioenfonds zijn vernieuwd.	
2011 in cijfers	12
De belangrijkste feiten en cijfers van 2011 op een rij.	

Dit publieksjaarverslag is een korte samenvatting van de informatie uit het jaarverslag 2011 van Stichting Pensioenfonds Hoogovens. Het volledige jaarverslag kunt u downloaden van www.pfhoogovens.nl. Op de website kunt u ook terecht voor meer informatie over uw pensioenpakket en het pensioenfonds.

'Het was een roerig jaar waarin veel gebeurd is'

De dekkingsgraad van het pensioenfonds is het afgelopen jaar wederom verslechterd. Dit ondanks een goed eerste half jaar. 'Tijdens de eerste maanden van het jaar dachten we dat het de goede kant op ging met de financiële markten. Maar halverwege het jaar nam de onrust drastisch toe. De aandelenkoersen zakten in en ook daalde de rente. Hierdoor waren de beleggingsopbrengsten in 2011 onvoldoende. Als je het hele jaar bekijkt, hebben we het helemaal zo slecht nog niet gedaan. De beleggingsopbrengsten van het pensioenfonds over het gehele jaar zijn hoog. Helaas is de stijging van de pensioenverplichtingen voor de huidige en toekomstige pensioenen nog hoger, met als gevolg een daling van de dekkingsgraad.' Wim Hamers, voorzitter van het bestuur, kijkt terug op het vorige jaar en gaat in op de vooruitzichten.

Hoe kijkt u terug op het afgelopen jaar?

'Het jaar 2011 is helemaal niet verkeerd van start gegaan. Het eerste half jaar verliep positief. We liepen voor op het herstelplan. We keken hierdoor optimistisch naar de toekomst. Er werd zelfs al gefluisterd dat we de pensioenen wel iets zouden kunnen gaan verhogen. Dit

optimisme verdween als sneeuw voor de zon toen de eurocrisis zich aandeed. Doordat de pensioenverplichtingen, de kosten voor de huidige en toekomstige pensioenuitkeringen, sterk zijn gestegen, waren de hoge beleggingsopbrengsten toch onvoldoende. Per saldo is de financiële situatie van het pensioenfonds in 2011 wederom verslechterd. Dit komt tot uitdrukking in de dekkingsgraad. Deze daalde in 2011 van 110,6% naar 107,2%. Toch heeft ons pensioenfonds ten opzichte van veel andere pensioenfondsen minder last gehad van de lage rente. Dit komt doordat we een groot deel van het renterisico hebben afgedekt.

Voor het vierde achtereenvolgende jaar zijn de pensioenen niet verhoogd?

'Dat klopt. Als bestuur zagen we ons genoodzaakt om deze beslissing te nemen. We willen namelijk ook de volgende generaties een goed pensioen kunnen bieden. Om de stijging van de pensioenverplichtingen te kunnen betalen, hadden we in 2011 een beleggingsrendement nodig gehad van 14,5%. Ondanks dat de beleggingsopbrengsten (in 2011) goed waren, hebben we met een rendement van 11,7% niet genoeg verdiend om de stijgende verplichtingen te bekostigen. Het verhogen van de pensioenen per 1 januari 2012 was daardoor niet mogelijk. De totale achterstand voor pensioengerechtigden op de prijsontwikkeling is nu 7,88%. De achterstand op de loonontwikkeling voor deelnemers is opgelopen tot 6,15%. Naast het niet toekennen van pensioenverhogingen is de basispre-

mie die de werknemers en werkgever samen betalen voor 2012 verhoogd naar 31,4% van de pensioengrondslag. Wel is de financiële situatie vergeleken met andere fondsen relatief gunstig. We hebben geen kortingen op de pensioenen aangekondigd. Dit wil zeggen dat wij de pensioenuitkeringen en opgebouwde pensioenaanspraken nu niet hoeven te verlagen.'

Waarom heeft het pensioenfonds last van de lage rente?

'Pensioenfondsen hebben last van de lage rente, omdat zij bij het waarderen van de pensioenverplichtingen rekening moeten houden met de actuele rente. Doordat de rente daalt, stijgen de pensioenverplichtingen.' (zie ook pagina 6)

Velen vragen zich nu misschien af 'Hoe zeker is mijn pensioen?'

'Dit is een begrijpelijke vraag. Natuurlijk willen we een zo zeker mogelijk pensioen bieden aan de huidige en toekomstige gepensioneerden. Maar we moeten niet onze ogen sluiten voor wat er de afgelopen jaren duidelijk is geworden. Absolute zekerheid bestaat niet. Het pensioen dat je bij ons pensioenfonds opbouwt is in principe gegarandeerd. Dat is niet zo voor de toeslagen. Wij verhogen de pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken alleen als daar voldoende geld voor is. En daarvan hebben we nu voor het vierde jaar achtereenvolgende besluiten dat dit niet zo is.

Ook voor de komende jaren verwachten we dat er onvoldoende geld beschikbaar zal zijn om dan verhogingen (volledig) toe te kennen. De kans dat de eerder niet toegekende verhogingen kunnen worden ingehaald is daarom klein. Hiernaast zal waarschijnlijk de premie de komende jaren hoog blijven en de maximale opslag van 22% gehandhaafd blijven.'

Wat zijn de vooruitzichten?

'Als vergrijsd pensioenfonds zijn we heel erg afhankelijk van de economie, omdat we vooral beleggingsopbrengsten nodig hebben om aan onze verplichtingen en ambitie met betrekking tot toeslagverlening te kunnen voldoen. En als er iets de laatste jaren duidelijk is geworden, dan is het dat het verloop van de economie moeilijk te voorspellen is.

Voor het eerst in de geschiedenis heeft ons pensioenfonds meer voormalige werknemers die ouderdomspensioen ontvangen dan premiebetalende deelnemers. Tien jaar geleden stonden er tegenover elke gepensioneerde twee premiebetalers. Nu is dat net geen één op één. We verwachten dat deze trend de komende jaren zal doorzetten. Dit betekent dat we met de premie steeds minder tegenvallers kunnen opvangen en we nog meer afhankelijk worden van de

economie en de financiële markten. Hierdoor neemt de onzekerheid toe. Een andere onzekerheid is de levensverwachting. Deze kan de komende jaren meer toenemen dan waar wij nu al rekening mee houden, met als gevolg dat pensioenverplichtingen nog verder zullen stijgen. Al hoewel er ook mensen zijn die denken dat de levensverwachting weer gaat dalen, mogen wij daar nu niet vanuit gaan.'

Wetgeving

'Op het gebied van de wetgeving is er eveneens de nodige onzekerheid. Het is daardoor nog niet te zeggen wat de gevolgen zullen zijn voor onze pensioenregeling. Maar hierdoor is het ook niet duidelijk of de regels waaraan pensioenfondsen moeten voldoen strenger worden of dat ze er juist toe leiden dat de waarde van de pensioenverplichtingen wat lager uit zal komen. En juist deze regels bepalen of en wanneer we de pensioenen mogen verhogen.

Een ander punt is het plan om de AOW-leeftijd te verhogen van 65 naar 66 jaar. Hier is al wetgeving voor gemaakt die was goedgekeurd door de Tweede Kamer en al bij de Eerste Kamer lag ter goedkeuring. Nu het kabinet is gevallen, zijn er in het bezuinigingsakkoord afspraken gemaakt om al per 1 januari 2013 te starten met het verhogen van de AOW-leeftijd met een maand. Of dit allemaal op tijd in wetgeving is vastgelegd, zullen we moeten afwachten.

De Tweede Kamer behandelt nu wel een wetsvoorstel dat de bestuursstructuur van pensioenfondsen herzielt. Naar verwachting zal dit gevolgen hebben voor de bestuursstructuur van ons pensioenfonds. Hiernaast zullen in de tweede helft van dit jaar verkiezingen plaatsvinden voor de pensioengerechtigde bestuursleden en ook voor de bestuursleden vanuit de ondernemingsraad.

Er staan dus nogal wat veranderingen voor de deur, maar echt duidelijkheid kunnen we pas geven op het moment dat de wetgeving rond is. En daar is met het oog op de landelijke Tweede Kamerverkiezingen niets met zekerheid over te zeggen.'

Communicatie

'Er zal de komende tijd veel op ons afkomen. Wij zullen u van de ontwikkelingen op de hoogte houden. Goede communicatie blijft dus erg belangrijk. Belangrijk is dat de boodschap juist overkomt en daarom moet de communicatie duidelijk en begrijpelijk zijn. Of dit echt zo is testen we door middel van klantenpanels, bestaande uit gepensioneerden en medewerkers van Tata Steel in IJmuiden. Dat hebben we dit jaar gedaan bij bijvoorbeeld de brochures. Aan de hand van de op- en aanmerkingen van het testpanel kunnen wij onze communicatie weer verder optimaliseren.'

Hoge beleggingsopbrengsten, nog hogere pensioenverplichtingen

In 2011 behaalde het pensioenfonds een hoog beleggingsrendement van 11,7%. De beleggingsopbrengsten over het afgelopen jaar bedroegen € 633 miljoen. Toch hebben we in 2011 te weinig verdiend. Dit komt doordat de contante waarde van de pensioenverplichtingen harder is gestegen dan de beleggingsopbrengsten.

Hoe zit dat precies? De beleggingsopbrengst van € 633 miljoen staat tegenover de stijging van de pensioenverplichtingen in 2011 met € 729 miljoen. Dit betekent dat de beleggingsopbrengsten niet genoeg zijn om de gestegen pensioenverplichtingen goed te maken. Dat de pensioenverplichtingen zo hard zijn gestegen in 2011, is het gevolg van de sterk gedaalde rente in 2011 van 3,5% naar 2,7%. Door deze lage rente moeten we nu meer geld in kas hebben voor de toekomstige pensioenen. Dat klinkt misschien wat ingewikkeld, maar is met een voorbeeld eenvoudig uit te leggen.

Stel dat je volgend jaar een nieuwe fiets ter waarde van € 1.100,- wilt kopen. Als de rente 10% zou zijn, hoef je dit jaar maar € 1.000,- op de bank te hebben staan om volgend jaar € 1.100,- voor de fiets te kunnen betalen. Als de rente maar 2% zou zijn, dan zou je dit jaar € 1.078,- op de bank moeten hebben staan om volgend jaar de fiets

te kunnen kopen. Dit werkt ook zo voor pensioenfonds. Hoe lager de rente is, hoe meer geld er in kas moet zijn om in de toekomst alle pensioenen te kunnen betalen terwijl de pensioenuitkeringen niet hoger zijn.

In de grafiek wordt het beleggingsrendement van Pensioenfonds Hoogovens afgezet tegen het gemiddelde rendement van pensioenfonds in Nederland. Af te lezen is dat het gemiddelde rendement van ons pensioenfonds over de afgelopen vijf jaar met 5,7% hoger is geweest dan het gemiddelde rendement van de Nederlandse pensioenfonds van 3,8%. Dit komt mede doordat Pensioenfonds Hoogovens minder last heeft van de lage rente dan veel andere pensioenfonds, omdat wij een groot deel van het renterisico hebben afgedekt.

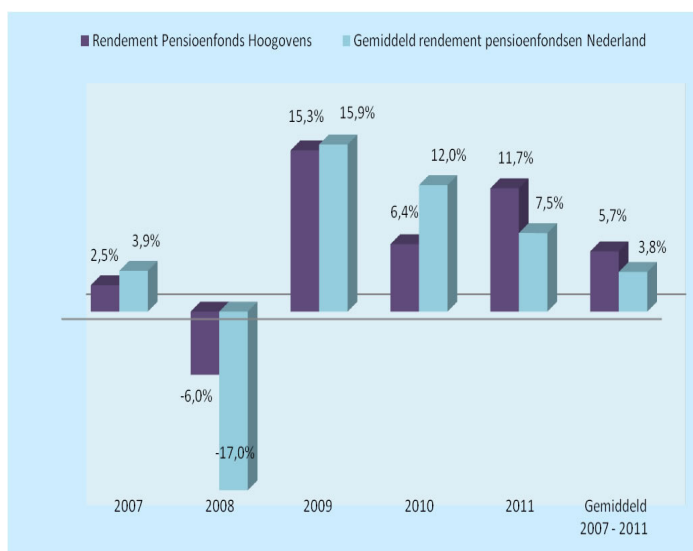
Maatschappelijk verantwoord beleggen

Onze beleggingen moeten rendement opleveren, zodat we de pensioenen kunnen betalen. Dit is het allerbelangrijkst. Maar als pensioenfonds kijken we ook naar de gevolgen van onze beleggingen voor de maatschappij. Voordat we beleggen in ondernemingen kijken we ook naar ESG-factoren. Deze factoren hebben betrekking op milieu (Environmental), sociale omstandigheden (Social) en ondernemingsbestuur (Governance). Het bestuur van het pensioenfonds heeft geconstateerd dat niet in alle beleidsdocumenten de ESG-aspecten aan de orde komen. Dit heeft de aandacht van het bestuur in 2012.

Pensioenfonds Hoogovens werkt niet met lijsten met uitsluitingen of best in class, maar kijkt steeds of de bedrijven waarin we beleggen passen binnen ons beleid van verantwoord beleggen.

Stemgedrag

Er was in 2011 een actieve betrokkenheid bij de ondernemingen waarvan het pensioenfonds aandelen in portefeuille heeft. In 2011 is

bij 96% van deze ondernemingen op aandeelhoudersvergaderingen gestemd. In 51% van de vergaderingen was ons stemgedrag conform de aanbevelingen van het management. In 49% van de gevallen werd er op één of meerdere agendapunten hiervan afgeweken.

De onderwerpen op de agenda zijn verschillend per onderneming. In bijna 450 gevallen stemde het pensioenfonds tegen een voorstel van het management of van de aandeelhouders. Zo is bijvoorbeeld 115 keer tegen het toekennen van hoge beloningen aan bestuurders gestemd en ging het 174 keer om bestuursbenoemingen. Verder stemde het pensioenfonds een aantal keren tegen voorstellen die verband hielden met onder meer milieu, mensenrechten, gezondheid, militaire kwesties en dierenbescherming.

Door gebruik te maken van het stemrecht kan Pensioenfonds Hoogovens indirect invloed uitoefenen op het bestuur en maatschappelijk verantwoord ondernemen van bedrijven waarin het pensioenfonds belegt. Deze invloed is natuurlijk beperkt en daarom hebben we ons aangesloten bij Eumedion, welke zich inzet voor het verder ontwikkelen van goed ondernemingsbestuur.

Ieder kwartaal plaatst het pensioenfonds informatie over het stemgedrag op de website.

Herstelplan

Sinds 2009 heeft Pensioenfonds Hoogovens een herstelplan. Dit is wettelijk verplicht bij een dekkingsgraad lager dan het minimaal vereiste niveau. Het herstelplan bevat de maatregelen waarmee het pensioenfonds de financiële situatie probeert te herstellen, namelijk:

- * het niet of minder meegroeien van de pensioenen met de loon- en prijsstijging;
- * de pensioenpremie is verhoogd naar het maximale niveau;
- * als de dekkingsgraad langere tijd onder het minimaal vereiste niveau van 104,3% blijft, kan er overgegaan worden tot het korten van de pensioenen.

In het recente crisisplan is de kritische grens van de dekkingsgraad van 90% naar 97% bijgesteld. Dit houdt in dat bij een dekkingsgraad van 97% of lager het de verwachting is dat deze niet binnen de wettelijke termijn van drie jaar kan herstellen naar 104,3% en er overgegaan kan worden op korten.

Korten is voor ons pensioenfonds nu niet aan de orde. Als de onrust op de financiële markten lang aanhoudt, bestaat de kans dat we in de toekomst wel moeten korten.

In het herstelplan is het zogenoemde herstelpad opgenomen. In 2011 is de dekkingsgraad gedaald tot iets onder het herstelpad. Eind december kwam de dekkingsgraad namelijk uit op 107,2%. De verwachte dekkingsgraad volgens het herstelplan was 108,1%.

Beleggen nodig voor voldoende rendement

Als het pensioenfonds niet belegt, maar bijvoorbeeld spaart op een spaarrekening dan levert dit onvoldoende rendement op. Omdat het rendement bij sparen lager is dan bij beleggen, zouden bij sparen de pensioenen een stuk lager zijn, of de deelnemers die pensioen opbouwen zouden een veel hogere premie moeten betalen.

Het principe van beleggen is eigenlijk niet zo ingewikkeld. Als we een belegging goedkoop kopen en daarna voor meer geld verkopen, hebben we een goede belegging gedaan. Wat minder eenvoudig is, is het bepalen van wanneer een belegging goedkoop is en daarmee het juiste moment te kiezen om te kopen. Ook het bepalen van een goede prijs (koers) om te verkopen is lastig. De koersen worden bepaald door veel verschillende factoren. Deze worden door beleggers dan ook nauwlettend in de gaten gehouden.

Belangrijk bij beleggen zijn het rendement en het risico. Een belegger verwacht bij een hoger risico een hoger rendement vergoed te krijgen. Als het risico laag is, neemt de belegger genoegen met een minder hoog rendement.

Het rendement op de beleggingen van het pensioenfonds is nodig voor een goed pensioen. We willen namelijk graag de pensioenpre-

mie betaalbaar houden. Hiernaast willen we de pensioenen zoveel mogelijk aanpassen aan de prijs- en loonontwikkeling. Maar voor deze pensioenverhogingen wordt nu, en werd ook in het verleden, geen premie betaald. De verhoging van de pensioenen moet betaald worden uit het overrendement. Er is sprake van overrendement als de beleggingsopbrengsten hoger zijn dan de stijging van de pensioenverplichtingen. Zouden we niet beleggen, dan was ons pensioen nu een stuk lager, en/of de premie veel hoger.

Risico's

Om voldoende rendement te behalen moet dus risico genomen worden. Wat houdt dit risico nou eigenlijk in? Het risico dat aan beleggingen kleeft, is de kans dat er verlies wordt gemaakt. Het zou namelijk kunnen dat de inleg niet volledig meer terugkomt als gevolg van dalende koersen.

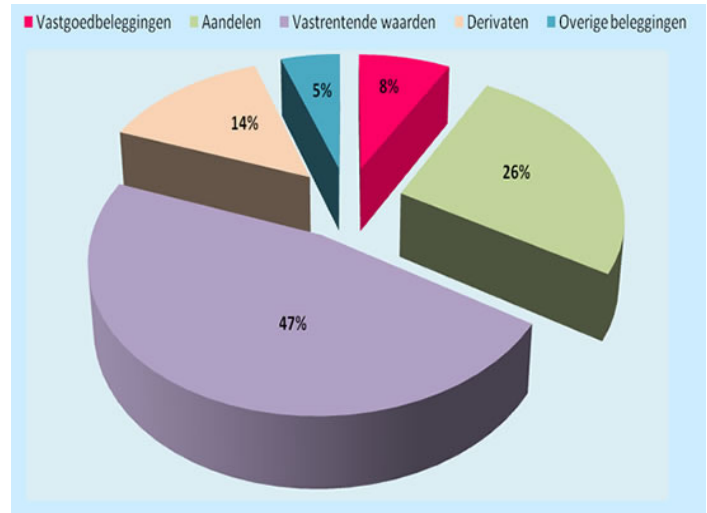

Pensioenfondsen Hoogovens probeert het risico te beperken door de beleggingen te spreiden over verschillende beleggingscategorieën. We beleggen bewust ook in meer risicovolle beleggingscategorieën, zoals aandelen en vastgoed. Dit doen we omdat juist deze beleggingscategorieën een hoog verwacht rendement hebben. Hier tegenover beleggen we dan weer in categorieën met weinig risico. Deze categorieën leveren gemiddeld minder rendement op, maar bieden wel meer zekerheid.

De kunst bij het beleggen is de goede balans te vinden tussen risico en rendement. Om te kijken of Pensioenfondsen Hoogovens zich op dit gebied nog op de goede weg bevindt, heeft het bestuur in 2011 met externe adviseurs het beleggingsbeleid geëvalueerd. De conclusie is dat het huidige beleggingsbeleid zijn vruchten afwerpt, maar dat het bestuur zich proactiever op moet stellen en dat het beleggingsbeleid moet passen bij de ontwikkelingen op de financiële markten.

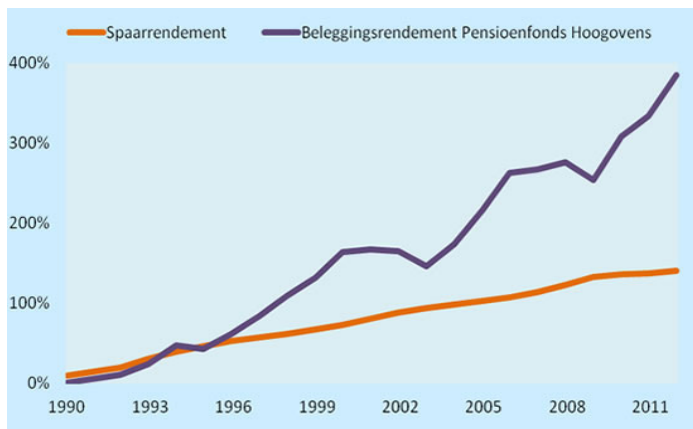
In de grafiek hiernaast wordt aangegeven dat de beleggingen van ons pensioenfonds verdeeld zijn over de categorieën vastgoedbeleggingen, aandelen, vastrentende waarden, derivaten en overige beleggingen. De grootste categorie is vastrentende waarden. Hieronder vallen bijvoorbeeld obligaties. Dat vastrentende waarden

de grootste categorie is, betekent niet dat er binnen deze categorie geen risico's bestaan. Zo werd er afgelopen jaar verlies geleden op Griekse obligaties. Omdat binnen elke categorie risico's bestaan, zijn de beleggingen binnen de categorieën ook weer verspreid over bijvoorbeeld verschillende landen en sectoren.

Wat levert beleggen op?

Beleggen levert meer op dan gewoon sparen. Als het pensioenfonds zou sparen in plaats van beleggen dan zouden de pensioenen veel lager zijn, of de pensioenpremie die betaald moet worden veel hoger. In de onderstaande grafiek laten we zien dat beleggen meer oplevert.

De paarse lijn laat het rendement van onze beleggingen zien. De oranje lijn laat het rendement van een gemiddelde spaarrekening zien. Het rendement op de beleggingen die wij in 1990 gedaan hebben, is 381%. Dit betekent dat als we toen € 100,- belegd hadden, dit nu € 481,- waard is. Als hetzelfde geld in 1990 op een spaarrekening gezet zou zijn, dan was hier een rendement van 142% op behaald. Dit wil zeggen dat de € 100,- uit 1990 nu € 242,- waard zou zijn. Dit is natuurlijk meer dan de inleg in 1990, maar € 239,- minder dan het belegde geld. Uit de grafiek blijkt dus dat het geld door de beleggingen nu ongeveer 2,5 keer zo veel waard is dan wanneer we het in 1990 op een spaarrekening hadden gezet.

Zoals in de grafiek te zien is, verloopt de waardevermeerdering van de inleg op een spaarrekening geleidelijk. In de lijn die de ontwikkeling van het belegde geld weergeeft zijn grotere afwisselingen te zien en daalt het rendement ook wel eens ten opzichte van het jaar daarvoor, maar op de lange termijn brengt het beleggen van het geld en het nemen van de daarbij horende risico's toch een stuk meer op dan het risicoloos sparen.

Onzekerheden

Lange tijd is er vanuit gegaan dat het 'wel goed' zat met ons pensioen. Maar de financiële crisis en de eurocrisis hebben onze ogen geopend wat betreft risico's en onzekerheden. Ons pensioen is minder zeker dan we tot een aantal jaar geleden verondersteld hebben. Waar liggen de onzekerheden nou precies en waar juist niet?

Toeslagverlening

Bij Pensioenfonds Hoogovens wordt pensioen opgebouwd via een eindloonregeling. De pensioenopbouw over de toeslagen, waarvan de ploegentoeslag de belangrijkste is, gaat via een middelloonregeling. In deze regelingen is de hoogte van het pensioen dat u in de loop van de jaren heeft opgebouwd in principe gegarandeerd. Dit geldt niet voor de voorwaardelijke indexatietoeslagen die u kunt ontvangen. Deze zijn volledig afhankelijk van de beleggingsopbrengsten. Als er niet genoeg financiële middelen beschikbaar zijn, is het mogelijk dat u geen toeslag op uw pensioen ontvangt. Uw pensioen stijgt dan ook niet. Dit is de afgelopen vier jaar het geval geweest.

Levensverwachting en rendement

Bij de te betalen premie voor uw pensioen gaat Pensioenfonds Hoogovens uit van een verwacht rendement en een bepaalde levensverwachting. De laatste jaren is deze levensverwachting flink gestegen. Dit betekent dat we de pensioenen langer uit moeten betalen. Voor die extra jaren die men naar verwachting zal leven, is door de gepensioneerden geen premie betaald. Ook door de actieve werknemers is geen premie betaald voor de extra levensjaren die voor hen nu wel in hun pensioenopbouw opgenomen zijn. De afgelopen vijf jaar hebben we extra geld gereserveerd voor de stijgende levensverwachting. Het risico bestaat dat we in de toekomst nog langer zullen leven dan we nu verwachten en niet het rendement waarmaken dat werd verwacht. Dan zullen we weer extra geld opzij moeten leggen. Dit geld is dan niet meer beschikbaar voor bijvoorbeeld het toekennen van pensioenverhogingen. Als het stijgen van de levensverwachting en het niet waarmaken van het verwachte rendement samen komen, kan dit ervoor zorgen dat we de pensioenen in de toekomst toch moeten verlagen.

Korten

Als namelijk de dekkingsgraad van het pensioenfonds langere tijd onder het minimaal vereiste niveau van 104,3% ligt, kan er besloten worden om de pensioenen te korten. Als de dekkingsgraad onder 97% uitkomt, is korten volgens het crisisplan onvermijdelijk. Dit is nu bij ons pensioenfonds niet aan de orde. Als de economische problemen nog lange tijd aanhouden of zelfs verergeren, bestaat de kans dat korten in de toekomst wel nodig is. We kunnen dus nooit met zekerheid zeggen dat we (in de toekomst) niet hoeven te korten.

Conclusie

Zeker is dus dat er een pensioen tot uitkering komt wanneer u met pensioen gaat. De uiteindelijke hoogte van dat pensioen is nu niet met zekerheid te zeggen. Dit is namelijk afhankelijk van meerdere factoren, zoals salaris, dienstverband (fulltime of parttime), aantal dienstjaren, levensverwachting, een eventuele echtscheiding en de situatie op de financiële markten. Deze factoren kunnen veranderen tijdens uw loopbaan en daarmee de hoogte van uw uiteindelijke pensioen beïnvloeden.

De regelingen

Eindloonregeling = pensioenregeling waarbij het pensioen wordt gebaseerd op een vast percentage van de pensioengrondslag*, waarbij de pensioengrondslag gebaseerd wordt op het laatst verdiende salaris. Voor de berekening van het pensioen wordt gedaan alsof dit laatst verdiende salaris tijdens de hele diensttijd is verdiend. Bij Pensioenfonds Hoogovens geldt wel dat cao-verhogingen alleen meetellen in het laatst verdiende salaris als daar voldoende geld voor is. Per eind 2011 telt 6,15% niet mee. Stel dat u € 40.000 verdient, dan telt maar € 37.683 mee voor het eindlooppensioen.

In de pensioenplanner op www.pfhoogovens.nl kunt u uw persoonlijke totaalbedrag aan niet toegekende CAO-verhogingen terugvinden. U vindt dit bedrag door na het inloggen op de pensioenplanner onder het tabje 'Home' te klikken op 'Uw gegevens'. Vervolgens gaat u met uw muis naar het informatie-icoontje achter het bedrag bij 'Pensioengevend salaris'. In deze toelichting vindt u het bedrag dat voor u geldt.

Middelloonregeling = pensioenregeling waarbij per dienstjaar een vast percentage van de pensioengrondslag voor dat jaar aan pensioen wordt opgebouwd. De pensioengrondslag voor de verstreken diensttijd blijft ongewijzigd. Salarisverhogingen tellen dus voor het pensioen alleen mee over de nog komende dienstjaren. Dit in tegenstelling tot de eindloonregeling.

*Over de pensioengrondslag wordt het pensioen berekend. De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris minus de franchise. De franchise is het bedrag waarmee rekening wordt gehouden omdat u AOW gaat ontvangen.

Communicatie in een nieuw jasje

Het streven naar duidelijke, begrijpelijke en overzichtelijke communicatie is een proces waar het pensioenfonds non-stop aan werkt. Dit betekent dat we regelmatig onze communicatiemiddelen tegen het licht houden en proberen deze te verbeteren.

De informatiebehoefte over pensioen neemt steeds meer toe. Dit komt doordat het een lastig onderwerp is, met ingewikkelde pensioenproducten. Ook de aandacht in de media voor pensioen draagt hier aan bij. Goede communicatie met onze verzekerden is en blijft dus van groot belang. Het is daarom dat we continu proberen onze communicatiemiddelen te verbeteren en aan te laten sluiten op de informatiebehoefte.

In 2011 zijn de brochures waarover het pensioenfonds beschikt vernieuwd. De brochures zijn opnieuw vormgegeven en de inhoud hebben we geprobeerd te vereenvoudigen. Om te controleren of onze brochures daadwerkelijk duidelijk en begrijpelijk zijn, hebben we onze doelgroep gevraagd wat ze van de nieuwe brochures vinden. Dit hebben we gedaan door een testpanel samen te stellen van actieve medewerkers van Tata Steel in IJmuiden. De deelnemers werden gevraagd kritisch naar de brochures te kijken en aan te geven of er nog onduidelijkheden waren.

Naast het vernieuwen van de brochures is het pensioenfonds in 2011 ook begonnen aan het vernieuwen van de website. De lay-out is

nieuw en de indeling is gewijzigd. Bovendien hebben we de teksten herschreven. Door de aanpassingen is de nieuwe website van het pensioenfonds gebruiksvriendelijker geworden en beter leesbaar. Sinds 1 maart 2012 is de vernieuwde website online.

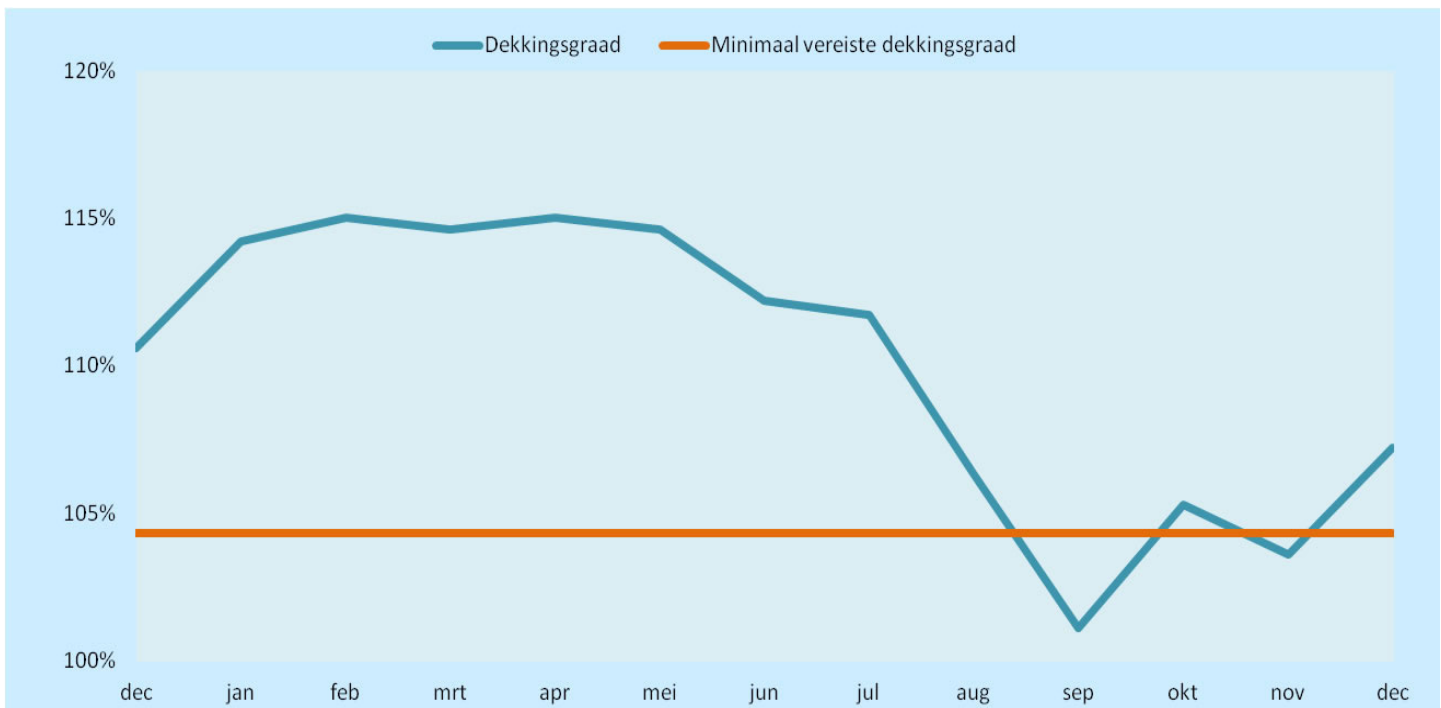

De panelonderzoeken leverden ons informatie op waarmee we de duidelijkheid en begrijpelijkheid van onze communicatie nog verder hebben kunnen verbeteren. Om zeker te kunnen zijn dat onze boodschappen aankomen bij de doelgroep, zullen we ook in de toekomst gebruik blijven maken van testpanels.

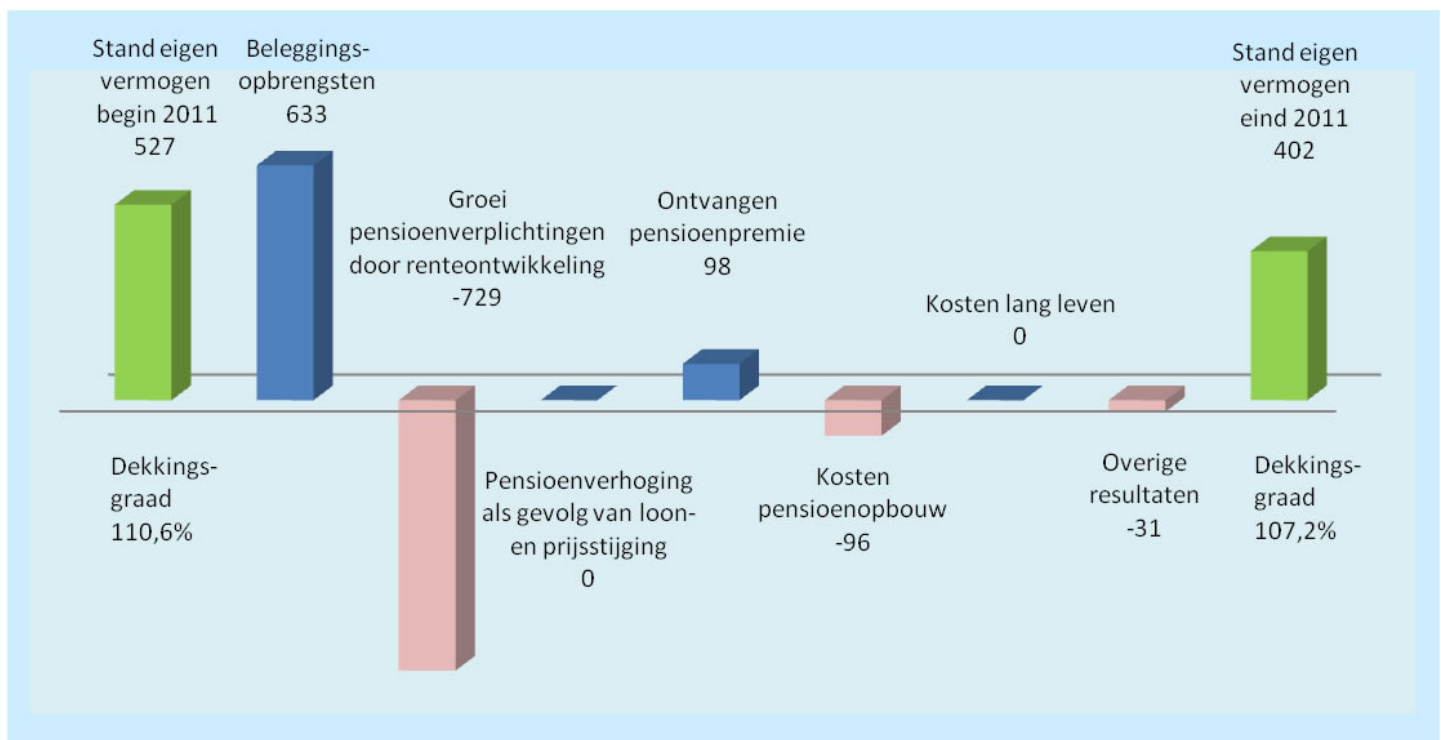
Bent u als gepensioneerde of deelnemer geïnteresseerd in het deelnemen aan een panelonderzoek om mee te praten en te denken over onze communicatie? Dat kan. U kunt zich als panel-lid aanmelden door een e-mail te sturen naar communicatie@pfooogovens.nl. Vermeld in de e-mail uw naam, telefoonnummer en leeftijd.

2011 in cijfers

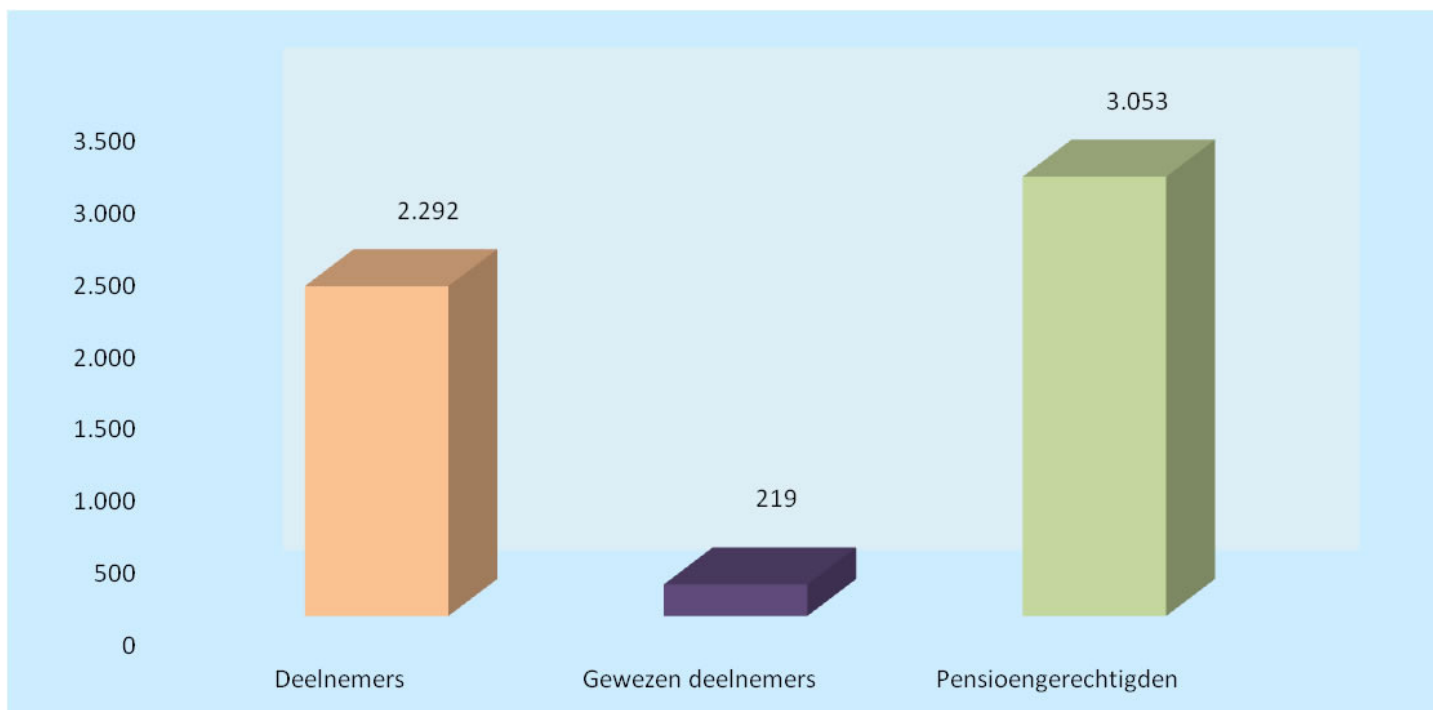
Ontwikkeling dekkingsgraad 2011

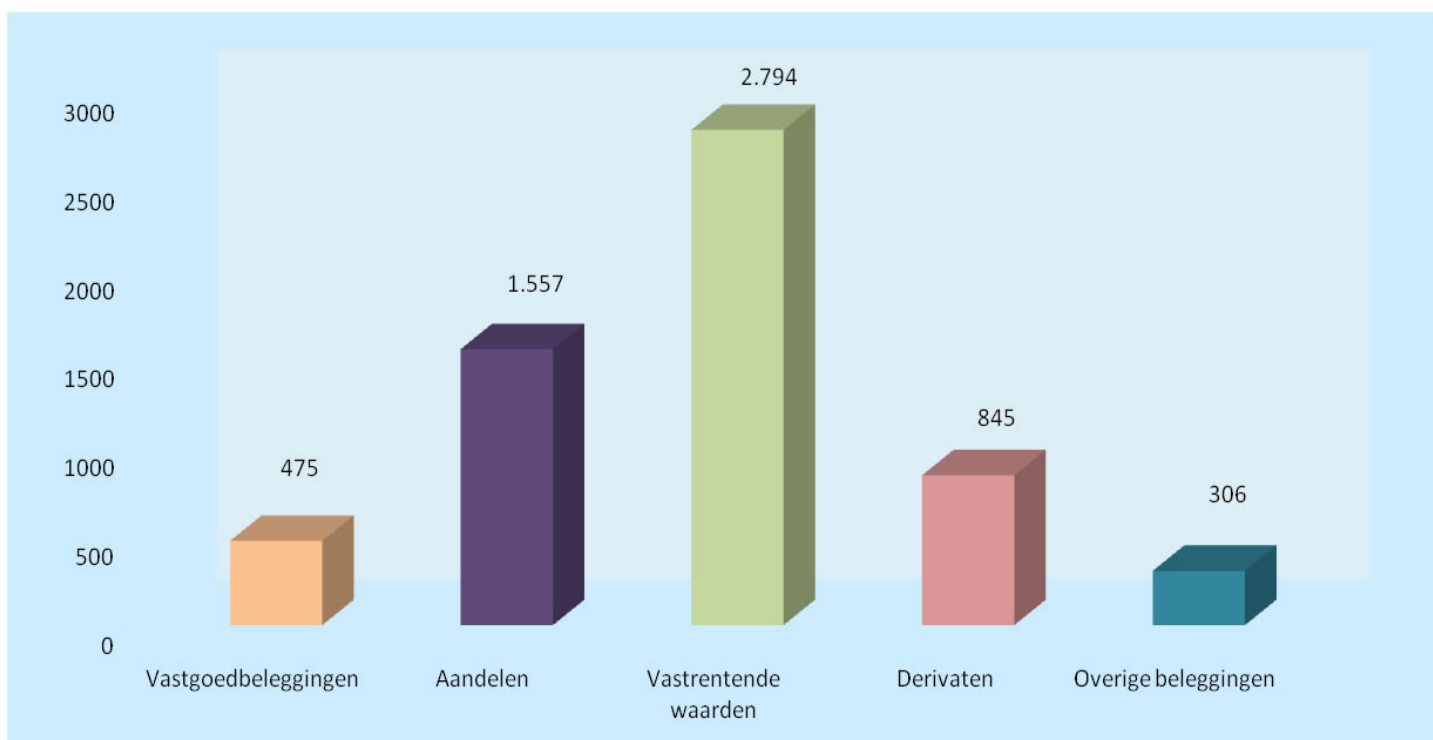
Financiële resultaten 2011 in miljoen euro

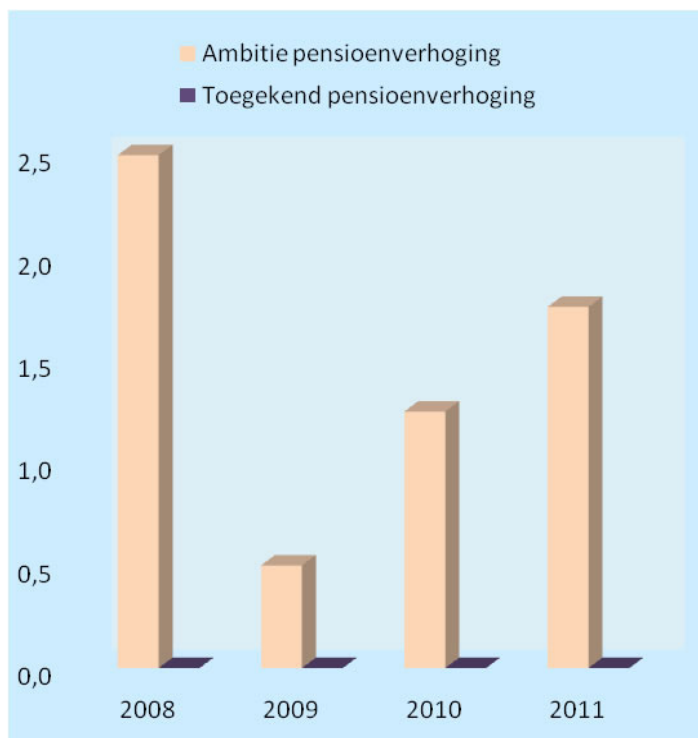
Voorziening pensioenverplichtingen eind 2011 in miljoen euro

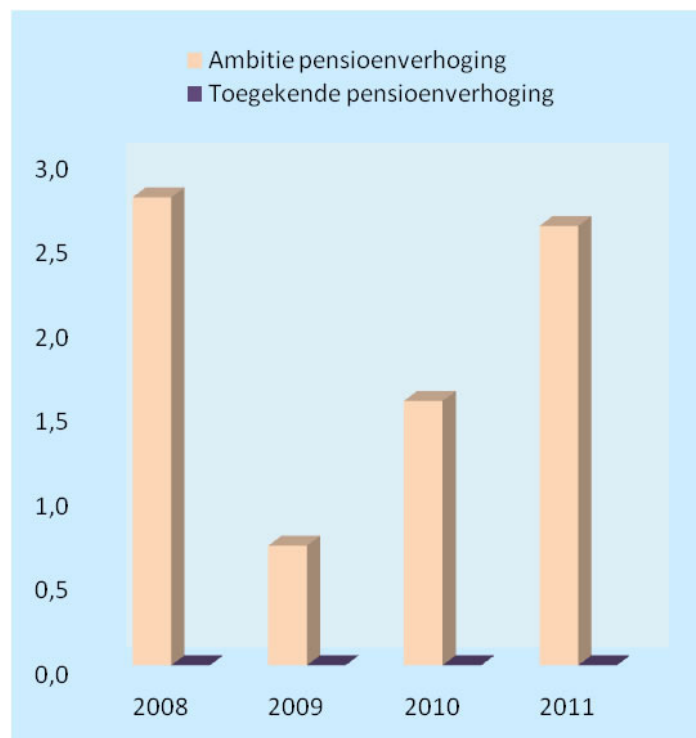
Samenstelling pensioenvermogen in miljoen euro

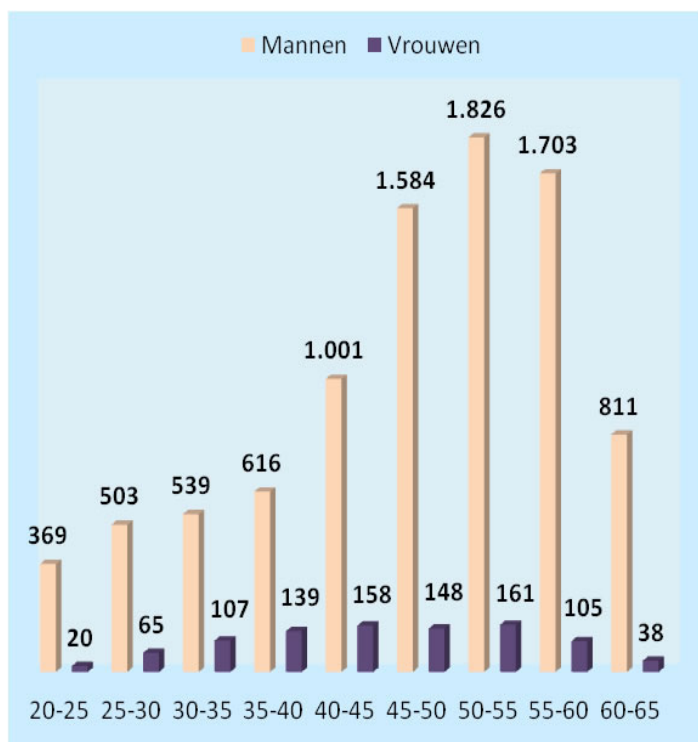
Verhoging opgebouwde pensioenaanspraken deelnemers vanaf 2008 in %

Verhoging pensioenen pensioengerechtigden vanaf 2008 in %

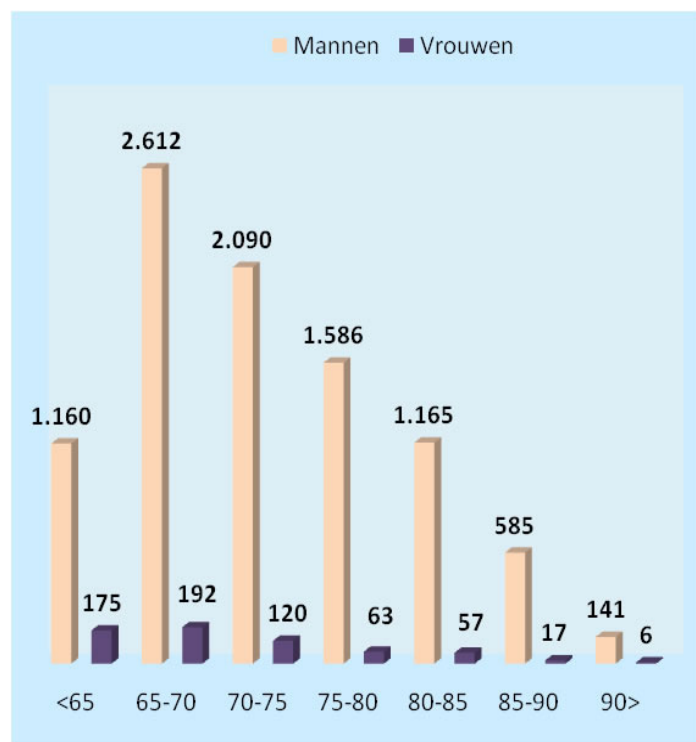

Leeftijdsopbouw van actieve deelnemers per 31 december 2011

Totaal mannen: 8.952 Totaal vrouwen: 941

Leeftijdsopbouw van pensioengerechtigden met een ouderdomspensioen per 31 december 2011

Totaal mannen: 9.339 Totaal vrouwen: 630

Telefoon:

(0251) 49 16 02

Postadres:

Stichting Pensioenfonds Hoogovens
Postbus 10000
1970 CA IJmuiden

Bezoekadres:

Wijckermolen 202
1941 JA Beverwijk
Openingstijden: 08.30 - 17.00 uur

E-mail:

pensioenservices@pfhoogovens.nl

Internet:

www.pfhoogovens.nl